

Thoréngruppen AB
info@thoren.se
Catarina Altbom
Catarina.altbom@tbschool.se

2018-06-13
Dnr 400-2017:7322

Beslut

efter kvalitetsgranskning vid Thorén Business School i Västerås kommun av nyanlända elevers fortsatta utbildningsvägar efter språkintröduktion

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av *nyanlända elevers fortsatta utbildningsvägar efter språkintröduktion*. Syftet är att granska huvudmäns och skolors arbete för att ge nyanlända elever förutsättningar att gå vidare inom gymnasiet eller till Komvux efter språkintröduktion.

De övergripande frågeställningarna är:

1. *I vilken utsträckning har huvudmannen ett långsiktigt och samordnat arbete för nyanlända elevers fortsatta utbildningsvägar?*
2. *I vilken utsträckning arbetar rektorn för:*
 - a) *en strukturerad kontakt mellan språkintröduktion och fortsatta utbildningsvägar?*
 - b) *en vägledning som ger nyanlända elever en god överblick över fortsatta utbildningsvägar?*

Granskningen genomförs i 22 utvalda gymnasieskolor med huvudmän som erbjuder språkintröduktion. I urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Thorén Business School, i Västerås kommun med Thoréngruppen AB som huvudman ingår i denna granskning.

Skolinspektionen besökte Thorén Business School den 26 och 27 april 2018. Besöket genomfördes av utredarna Yrsa Alm Holmkvist och Yvonne Larsson. Intervjuer med ett urval av elever på språkintröduktion, studie- och yrkesvägledare, samordnare på skolan, rektor, verksamhetschef för yrkesgymnasiet och verksamhetschef för Thorén Business School har genomförts. En intervju med företrädare för den kommunala så kallade Arenan som ansvarar för mottagning av nyanlända, antagning till introduktionsprogrammen, det kommunala aktivitetsansvaret samt erbjuder studie- och yrkesvägledning har också genomförts.

När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande områden.

- Huvudmannen behöver styra arbetet med att motverka studieval som grundar sig på kön samt social och kulturell bakgrund.
- Rektorn behöver ha en strategi för arbetet med att motverka studieval som grundar sig på kön samt social och kulturell bakgrund.

Skolinspektionens bedömningar

1. *I vilken utsträckning har huvudmannen ett långsiktigt och samordnat arbete för nyanlända elevers fortsatta utbildningsvägar?*

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens långsiktiga arbete med nyanlända elevers fortsatta utbildning är av god kvalitet. Thorén Business School har ett upparbetat samarbete med Arenan (Västerås kommunala verksamhet med uppdrag att vägleda ungdomar i åldern 16-20 år) inför att de påbörjar utbildningen på språkintröduktion, under tiden eleverna går på skolan och även inför elevernas fortsatta utbildningsvägar.

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande område:

Huvudmannen behöver styra arbetet med att motverka studieval som grundar sig på kön samt social och kulturell bakgrund.

Skolinspektionens utredning

Huvudmannens beredskap och samordning för fortsatta utbildningsvägar

Granskningen visar att Thorén Business School i Västerås har ett upparbetat samarbete med den kommunala verksamhet i Västerås som har ett övergripande uppdrag att vägleda ungdomar i åldern 16-20 år (Arenan). Thorén Business School har inte det övergripande ansvaret för elevernas fortsatta utbildningsvägar efter språkintröduktion, utan det är Arenan som har detta ansvar, enligt huvudmannen och rektorn. Genom kontakter med Västerås kommun och genom rektorn får huvudmannen information så att huvudmannen kan planera för att

möta eleverna på språkin introduktions behov av olika fortsatta utbildningsvägar. Representanter för huvudmannen, Thoréns Business School, säger att de får information från Västerås kommun om antalet elever som är aktuella för språkin introduktion på skolan och var i migrationsprocessen eleverna befinner sig. De säger vidare att de också får ta del av den kartläggning som Arenan gjort inför att eleverna placeras på skolan. Huvudmannens representanter säger i intervjun att de regelbundet, var tredje vecka, för samtal med rektorn och följer upp utbildningen för de nyanlända eleverna. Det upprättas också kvalitetsrapporter under året som beskriver arbetet och resultat inom språkin introduktionen på Thorén Business School. De säger att de har utökat resurserna för studie- och yrkesvägledning för eleverna på språkin introduktion.

Rektorn, samordnaren inom skolan och studie- och yrkesvägledaren säger i intervju att de tillsammans med Arenan har regelbundna möten där de får information om bland annat antalet elever som enligt prognos är aktuella för utbildning inom språkin introduktion och även diskuterar de fortsatta utbildningsvägar som kan bli aktuella för de elever som är på väg att lämna språkin introduktion. Ansvarig för Arenan säger i intervju att alla ungdomar som fyller 20 år bjuds in till ett informationsmöte. Där får eleverna information om vilka utbildningsvägar som är möjliga. Eleverna har också möjligheter att själva ta kontakt med Arenan när som helst för att få information om vilka möjligheter de har för fortsatta studier.

I intervju med huvudmannens representanter och rektorn framgår att det är i samarbete med Arenan som elevernas fortsatta utbildning diskuteras. Huvudmannen är representerad i de olika nätverk som berör språkin introduktion och som finns inom Västerås kommun.

Studie- och yrkesvägledaren och samordnaren på skolan säger i intervjuer att de regelbundet träffar rektorn och lärare för att diskutera skolans arbete med språkin introduktion. De säger vidare att rektorn i sin tur regelbundet träffar huvudmannen för uppföljningar. Att resurserna för studie- och yrkesvägledning utökades är ett resultat av sådan uppföljning, säger samordnaren.

Huvudmannens planerade arbetssätt gällande studie- och yrkesvägledning

Granskningen visar att huvudmannen har planerade arbetssätt i syfte att vägleda och motivera nyanlända elever.

Av den dokumentation som huvudmannen inkommit med inför granskningen framgår att huvudmannen har en plan för utbildningen på språkintröduktion som sedan anpassas efter de olika kommunernas krav där huvudmannen bedriver utbildning. Det framgår också att huvudmannen har centrala riktlinjer för studie- och yrkesvägledningen inom koncernen. I dessa beskrivs att lärare som arbetar med elever på språkintröduktion ska göra tydliga kopplingar mellan respektive ämnes kunskapsinnehåll och ett framtida yrkesliv. Det står vidare att "studie och yrkesvägledare är direkt integrerad på intröduktionsprogrammen och följer upp elevens kartläggning och individuella studieplan i sitt arbete att vägleda eleven inför fortsatta studier eller yrkesval".

Huvudmannens arbete med att motverka begränsade studieval

Granskningen visar att huvudmannen inte styr arbetet med att motverka studieval som grundar sig på kön och social och kulturell bakgrund.

På fråga från Skolinspektionen om hur huvudmannen arbetar för att motverka studieval som präglas av strukturer, fördomar och stereotypa föreställningar utifrån kön svarar huvudmannarepresentanterna att huvudmannen har policydokument och likabehandlingsplan på övergripande nivå som gäller för samtliga verksamheter. De säger att de inte har något som specifikt riktar sig mot språkintröduktion och inte heller kring arbetet för att motverka begränsade studieval. De säger vidare att huvudmannen inte gett några instruktioner för hur ett sådant arbete ska bedrivas.

Studie- och yrkesvägledaren säger att det finns kunskap, medvetenhet och erfarenhet hos både studie- och yrkesvägledaren och hos lärarna för att kunna arbeta med att motverka begränsade studieval. Hon säger vidare att eleverna är nyfikna och ställer mycket frågor.

Även rektorn och samordnaren säger att lärare och studie- och yrkesvägledare arbetar med dessa frågor, men säger att huvudmannen inte har några särskilda instruktioner för arbetet med att motverka begränsade studieval. De säger att det dock finns instruktioner för det övergripande värdegrundsarbetet.

Huvudmannens uppföljning av arbetet med studie- och yrkesvägledning och samordning av resurser

Granskningen visar att huvudmannen följer upp arbetet med studie- och yrkesvägledning och vid behov samordnar resurser för studie- och yrkesvägledning.

Representanter för huvudmannen säger i intervjun att de har regelbundna möten med rektorn där de följer upp utbildningen för de nyanlända eleverna. De säger att de också får information om hur verksamheten fungerar genom de kvalitetsrapporter som upprättas. På Skolinspektionens frågor om hur huvudmannen följer upp arbetet med studie- och yrkesvägledning svarar representanterna för huvudmannen att detta diskuteras i regelbundna möten med rektor, i elevenkäter, i de kvalitetsrapporter som görs två gånger om året och via information från Arenan i Västerås.

Huvudmannen har identifierat att eleverna kanske inte alltid förstår vad som står i enkäterna och har därför inlett ett förbättringsarbete kring detta. Huvudmannen säger vidare att det är rektorn som har den mer specifika kunskapen om språkintröduktion. Huvudmannen har fattat beslut om att utöka studie- och yrkesvägledarens tjänst som riktas till språkintröduktion efter att rektorn gjort bedömningen att det behövdes. Representanterna för huvudmannen menar också att arbetet med att vägleda elever till fortsatta studier till stor del bedrivs av Arenan efter att elever lämnat språkintröduktion på huvudmannens skolenhet.

Några elever säger i intervjuer att de gärna vill ha ytterligare information och göra studiebesök på andra gymnasieskolor, universitet eller folkhögskolor för att få en tydligare bild av de olika fortsatta utbildningarna.

2a. I vilken utsträckning arbetar rektor för en strukturerad kontakt mellan språkintröduktion och fortsatta utbildningsvägar?

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektors arbete med skapa en strukturerad kontakt mellan språkintröduktion och fortsatta utbildningsvägar bedrivs med god kvalitet. Skolan har ett etablerat samarbete med Arenan och Komvux i Västerås för fortsatta utbildningsvägar för elever efter språkintröduktion.

Skolinspektionens utredning

Strukturerade kontakter¹

Granskningen visar att det finns en strukturerad kontakt mellan språkin introduktion och Arenan i Västerås. Representanter före huvudmannen, rektorn, studie- och yrkesvägledaren, samordnaren på skolan och representanten för Arenan berättar samstämmigt att kontakten mellan Thorén Business School och Arenan fungera bra. Eleverna blir i slutet av sin utbildning på språkin introduktion inbjudna till Arenan för information om vidare planering av vilken utbildning som eleven ska vidare till. För avlämning och vilken information som följer med från skolan till Arenan finns rutiner och ett tätt samarbete. Rektorn, studie- och yrkesvägledaren och samordnaren möter företrädare för Arenan regelbundet i olika nätverk och möten.

Huvudmannen, rektorn, studie- och yrkesvägledaren och samordnaren beskriver att eleverna under sin tid på Thorén Business School erbjuds att besöka olika gymnasieskolor och Komvux. Eleverna uppmanas också att besöka olika utbildningsmässor för att eleverna ska kunna få en bild av de olika alternativ som kan bli aktuella.

Studie- och yrkesvägledaren ger exempel på att eleverna kan vara så kallad "elev för en dag" på annan skola, för att få en känsla för utbildningen. Detta har dock inte varit så frekvent förekommande för eleverna på språkin introduktionen ännu, enligt studie och yrkesvägledaren.

Rektor säger att det finns exempel på elever som läst kurs på ett nationellt program parallellt eller i stället för grundskolekurs på språkin introduktion. Den möjligheten ges alltså, men vid Skolinspektionens besök är detta inte aktuellt för någon elev, enligt rektorn.

Företrädare för Arenan säger i intervju att kontakten och samarbetet med Thorén Business School är väl upparbetad och fungerar bra. Intervjuad kontaktperson

¹ Med strukturerad kontakt avses kontakt som är en del av en *långsiktig medveten strategi* med ett tydligt syfte; att påskynda och underlätta elevers övergång till fortsatt utbildning. I granskningen avses främst strukturerad kontakt på ett organisatoriskt plan som planeras och leds av rektor.

på Arenan säger att det finns en regelbunden kontakt med skolans rektor, samordnare och studie och yrkesvägledare. Skolan tar också, enligt kontaktpersonen, kontakt med Arenan för att göra avstämningar för eleverna.

I intervju med samordnaren på skolan säger hon att kontakten med Arenan fungerar bra när elever ska gå vidare efter språkintröduktion. Hon tar kontakt med Arenan när eleverna börjar nå slutet av sin utbildning på språkintröduktion. Eleverna blir väl omhändertagna och får hjälp med att söka olika utbildningar. Arenan ordnar också olika informationsmöten för eleverna och anpassar informationen för varje elev. Det är Arenan som är den samordnande funktionen för fortsatta utbildningsplatser säger samordnaren på Thorén Business School.

Social inkludering

Granskningen visar att det ges möjlighet till social inkludering mellan elever på språkintröduktion och elever på nationella program på skolenheten, efter elevernas behov.

Elever uppger i intervjuer att de träffar elever från andra program i skolans gemensamma lokaler som till exempel i matsalen/restaurangen. Elever säger också att skolan anordnar gemensamma aktiviteter där skolans alla elever deltar. Eleverna säger i intervjuer att de är nöjda med den kontakt de har med övriga elever.

Rektorn säger i intervjun att skolan tidigare haft fler aktiviteter för att främja den sociala kontakten mellan skolans samtliga elever. Skolan är relativt liten och de lärare som undervisar på språkintröduktion undervisar även på de nationella programmen. Skolan är också med i till exempel ett Raoul Wallenbergprojekt och det omfattar också eleverna på språkintröduktion, enligt rektorn som också uppger att eleverna möts i de gemensamma lokalerna och i matsalen.

2b. I vilken utsträckning arbetar rektor för en vägledning som ger nyanlända elever en god överblick över fortsatta utbildningsvägar?

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektors arbete för en vägledning som ger elever en god överblick är av god kvalitet i flera avseenden, men behöver utvecklas i andra.

Det som fungerar väl är rektors planering för hur studie och yrkesvägledningen ska bedrivas på skolan. Rektor har också tydliggjort ansvaret för studie och yrkesvägledningen.

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden:

Rektorn behöver ha en strategi för arbetet med att motverka begränsningar i studieval som grundar sig på kön samt social och kulturell bakgrund.

Skolinspektionens utredning

Rektors planering av studie- och yrkesvägledning

Granskningen visar att rektorn har en planering för elevernas vägledning under den tid som eleverna går på Thorén Business School.

Alla intervjuade elever säger att de träffar studie- och yrkesvägledaren både enskilt och i grupp. De säger också att studie- och yrkesvägledare har undervisning varje tisdag. Varje tisdag har också studie- och yrkesvägledaren drop in för elever. De elever som redan sökt in på gymnasieskola säger att de har fått tillräckligt med vägledning. Några av de intervjuade eleverna säger att de önskat dels mer information från elever som redan går på sådan utbildning som kan vara aktuell för dem framöver och dels fler besök på olika utbildningar.

Rektorn säger i intervjun att det är genom olika nätverk inom Västerås kommun som hon får information så att hon kan planera för vad eleverna behöver. All kontakt mellan skolan och elevernas fortsatta utbildning sker via Arenan. Vidare säger rektorn att studie- och yrkesvägledarna har ett nätverk inom Västerås kommun och att även lärare ingår i nätverk. Hon säger att Arenan fungerar som "spindeln i nätet" när det gäller samarbetet kring vad eleverna behöver för information och vägledning inför fortsatta utbildningsval. Rektor säger vidare att

eleverna under sin studietid på Thorén Business School erbjuds att besöka olika gymnasieskolor och Komvux. Skolan ordnar så att eleverna besöker olika utbildningsmässor för att eleverna ska kunna få en bild av de olika alternativ som kan bli aktuella, enligt rektorn.

Studie- och yrkesvägledaren säger i intervjun att rektor gett instruktion om att informationen till elever på språkinträdning ska vara tydlig och grundläggande. Den ska innehålla information och vägledning om utbildningsvägar som är möjliga efter språkinträdningen, hur det är i samhället och hur det är att söka arbete. Studie- och yrkesvägledaren säger också att samtlig personal på skolan är involverade i detta arbete

Rektor tydliggör ansvaret för studie och yrkesvägledning

Granskningen visar att rektorn tydliggjort att ansvaret för studie- och yrkesvägledning ligger både på studie- och yrkesvägledare och lärare samt hur ansvaret ska fördelas.

Eleverna säger i intervjun att både rektor, lärare och studie- och yrkesvägledare pratar och diskuterar med dem om hur de kan fortsätta sin utbildning. Eleverna säger i intervjun att de varje tisdag har lektion med studie- och yrkesvägledaren där de pratar om till exempel olika utbildningar, vilka yrken som finns och vilka yrken som kommer att behövas i framtiden. De säger vidare att de även diskuterar framtiden med de andra lärarna under olika lektioner.

Rektorn säger i intervjun att hela skolans personal är involverad i vägledningen för eleverna. All personal har lång erfarenhet av att arbeta med språkinträdning och/eller vuxenutbildning enligt rektorn.

Rektors arbete med att motverka begränsade studieval

Granskningen visar att det vid skolan finns ett visst arbete för att motverka begränsningar i val som grundar sig på kön, social- och kulturell bakgrund, men att arbetets kvalitet kan förbättras genom att rektor har en strategi för hur arbetet för att mot begränsningar i val som grundar sig på kön, och på social och kulturell bakgrund ska bedrivas.

Elever säger i intervjuer att lärare och studie- och yrkesvägledare på skolan ofta pratar om att det är möjligt att välja vilket yrke man vill. De säger att detta också diskuteras på olika lektioner och med olika lärare.

Rektorn säger i intervjun att hennes uppfattning är att skolan måste arbeta mer för att öppna upp för detta arbete och arbeta mer tillsammans. Skolan arbetar med detta genom att informera om olika yrken, bjuda in föreläsare och personer som arbetar inom olika yrken, säger rektorn. Vidare berättar rektorn att det förekommer lektioner som handlar om detta och både lärare och studie- och yrkesvägledare är delaktiga i detta arbete, säger rektorn.

För detta arbete finns ingen annan strategi än det som finns i skolans likabehandlingsplan, enligt rektorn. Rektorn säger vidare att personalen på skolan både har kunskap kring att kön, social och kulturell bakgrund kan begränsa elevers val och också har kunskap om hur man kan arbeta för att motverka begränsningar i val.

Rektorn säger att arbetet med att följa upp arbetet med att motverka begränsade val sker genom enkäter, i uppföljningar i utvecklingssamtal och i de val eleverna faktiskt gör. I de resultat som rektorn tittat på går det inte säkert att säga att valen gjorts på grund av kön, säger rektorn. Det är tydligare att valen är gjorda utefter elevernas kunskapsresultat, säger rektorn.

Samordnaren säger i intervjun att hon kan se att det finns elever gör könsöverskridande val. Lärargruppen pratar om detta hela tiden och berättar för eleverna hur det är i Sverige, säger samordnaren.

Studie och yrkesvägledaren säger i intervjun att det inte finns någon skriftlig plan för ett arbete som motverkar stereotypa val, men att det är naturligt i rollen som studie- och yrkesvägledare att informera om möjliga utbildningar och visa på olika alternativ. Det finns ingen övergripande plan från huvudmannen eller rektor, enligt studie- och yrkesvägledaren. Skolan har börjat att arbeta med tydligare information om olika yrken och att möjligheten att arbeta inom ett visst yrke inte begränsas av till exempel kön. Hon tror att finns tillräckliga kunskap, medvetenhet och erfarenhet bland lärarna om att kön, social och kulturell bakgrund kan begränsa elevernas val men att det är möjligt att lära sig mer för att bli bättre.

Arbetet följs upp i samtal med rektor. Studie- och yrkesvägledaren säger att de kommer att få en tydligare bild av vilka val eleverna verkligen gjort först när skolan ser vilka val eleverna gjort.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 13 december 2018 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

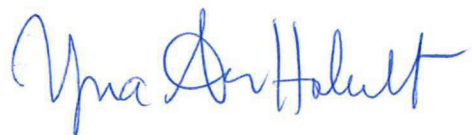
Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400–2017: 7322) i de handlingar som sänds in.

På Skolinspektionens vägnar

Andrés Brink Pinto

Beslutsfattare

Yrsa Alm Holmkvist

Föredragande

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: <https://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Kvalitetsgranskning/Skolinspektionen-granskar-kvaliteten/nyanlanda-elevers-fortsatta-utbildningsvagar-efter-sprakintroduktion>

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Thorén Business School är en gymnasieskola som erbjuder utbildning på de nationella programmen, ekonomiprogrammet, naturvetenskapsprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet samt introduktionsprogrammet språkintröduktion. Thorén Business School är en av sju skolor som erbjuder språkintröduktion i Västerås kommun. Vid besöktstillfället går det 70 elever på språkintröduktion på skolan, fördelade på fyra grupper. Hela gymnasieskolan på Thorén Business School omfattar cirka 360 elever.

Västerås kommun har omkring 150 000 invånare. I kommunen finns vägledningscentrum Arenan som ansvarar för mottagning av nyanlända elever, antagning till intröduktionsprogrammen, det kommunala aktivitetsansvaret samt erbjuder studie- och yrkesvägledning. Det finns 21 gymnasieskolor i Västerås, nio kommunala gymnasieskolor och tolv fristående. Västerås kommun erbjuder yrkesutbildningar inom kommunala vuxenutbildningen i egen regi, övrig vuxenutbildning bedrivs av andra huvudmän.

Bilaga 2: Rättslig reglering mm

1 kap. 4 § skollagen

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I utbildningen ska hänsyn tas till elevers olika behov. Elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

2 kap. 8 § skollagen

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

2 kap. 10 § skollagen

Rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Rektorn får uppdra åt en anställd eller en uppdragstagare vid skolenheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter och besluta i frågor som avses i första stycket, om inte annat anges.

2 kap. 29 § skollagen

Elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Även den som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning.

3 kap. 12a § skollagen

Med nyanländ avses i denna lag den som

1. har varit bosatt utomlands,
2. nu är bosatt i landet, och
3. har påbörjat sin utbildning här senare än höstterminens start det kalenderår då han eller hon fyller sju år.

En elev ska inte längre anses vara nyanländ efter fyra års skolgång här i landet.

Som bosatt utomlands anses den som inte anses bosatt i landet enligt 29 kap. 2 §.

4 kap. 3 § skollagen

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

4 kap. 4 § skollagen

Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på skolenhetsnivå. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbetet vid enheten genomförs.

4 kap. 5 § skollagen

Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

15 kap. 2 § skollagen

Gymnasieskolan ska ge en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier samt för personlig utveckling och ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Utbildningen ska utformas så att den främjar social gemenskap och utvecklar elevernas förmåga att självständigt och tillsammans med andra tillägna sig, fördjupa och tillämpa kunskaper.

Utbildningen i gymnasieskolan ska i huvudsak bygga på de kunskaper eleverna fått i grundskolan eller i motsvarande utbildning.

15 kap. 5 § skollagen

Gymnasieskolan ska vara öppen endast för ungdomar som avslutat sin grundskoleutbildning eller motsvarande utbildning och som påbörjar sin gymnasieutbildning under tiden till och med det första kalenderhalvåret det år de fyller 20 år eller, i fall som avses i 36 §, 21 år.

15 kap. 8 § skollagen

Varje kommun ska informera om de nationella programmen samt om möjligheterna att få utbildning på introduktionsprogram och vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år.

17 kap. 3 § skollagen

Utöver vad som gäller för all gymnasieutbildning enligt 15 kap. 2 § är syftet med språkin introduktion att ge nyanlända ungdomar en utbildning med tyngdpunkt i det svenska språket, vilken möjliggör för dem att gå vidare i gymnasieskolan eller till annan utbildning

17 kap. 4 § skollagen

Programinriktat individuellt val ska utformas för en grupp elever. Yrkesintroduktion får utformas för en grupp elever eller för en enskild elev. Övriga introduktionsprogram (t ex språkintröduktion) ska utformas för en enskild elev.

17 kap. 7 § skollagen

Utbildningen på ett introduktionsprogram ska följa en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen. För varje elev ska det upprättas en individuell studieplan.

29 kap. 2 § 1 st. och 2 st. 1 och 2 skollagen

Med bosatt i landet avses i denna lag den som ska vara folkbokförd här enligt folkbokföringslagen (1991:481).

Som bosatt i landet ska vid tillämpningen av denna lag anses även den som inte är folkbokförd här men som

1. omfattas av 1 § första stycket eller 1 a § första stycket lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.,
2. vistas här med stöd av tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 15 § utlänningslagen (2005:716)

29 kap 3 § 1 st. skollagen

De personer som avses i 29 kap. 2 § andra stycket 1 och 2 har rätt till utbildning i gymnasieskola och gymnasiesärskola endast om de har påbörjat utbildningen innan de fyllt 18 år. De har inte rätt till utbildning i kommunal vuxenutbildning eller särskild utbildning för vuxna.

6 kap. 8 § 3 st. gymnasieförordningen

Språkintröduktion får kombineras med kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare och motsvarande utbildning vid folkhögskola enligt 24 kap. skollagen. Även andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling får ingå i utbildningen.

Läroplanen för gymnasieskolan (Lgy, 11), Skolans värdegrund och uppgifter, Varje skolas utveckling

Skolan ska sträva efter flexibla lösningar för organisation, kursutbud och arbetsformer.

Läroplanen för gymnasieskolan (Lgy, 11), 2.1 Kunskaper

Det är skolans ansvar att varje elev som avslutat ett introduktionsprogram har en plan för och tillräckliga kunskaper för fortsatt utbildning eller uppnår en förberedelse för etablering på arbetsmarknaden.

Läroplanen för gymnasieskolan (Lgy, 11), 2.4 Utbildningsval – arbete och samhällsliv

Gymnasieskolan ska nära samarbeta med de obligatoriska skolformerna, arbetslivet, universiteten och högskolorna samt med samhället i övrigt. Detta krävs för att eleverna ska få en utbildning av hög kvalitet och få underlag för val av kurser inom utbildningen och för vidare studier eller yrkesverksamhet.

Genom att arbetslivet fortlöpande förändras när det gäller behovet av kompetens och rekrytering av arbetskraft inom olika områden har studie- och yrkesvägledning i vid mening stor betydelse. Universitet och högskolor, arbetsförmedlingar, näringsliv samt arbetsmarknadens parter och branschorganisationer har därför viktiga roller i informationen till skolorna och eleverna.

Läroplanen för gymnasieskolan (Lgy, 11), 2.6 Rektorns ansvar

Som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn ansvar för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att studie- och yrkesvägledningen organiseras så att eleverna får information om och vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför val av framtida utbildning och yrke.

Prop. 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet, s. 447

Språkintröduktion syftar till att eleven snarast möjligt ska kunna gå vidare i gymnasieskolan eller i annan utbildning.

Skolverkets allmänna råd om Utbildning för nyanlända elever (s. 14) (SKOLFS 2016:2)

I Skolverkets allmänna råd om utbildning för nyanlända elever framhålls att huvudmannen regelbundet bör förvissa sig om att rektorn för en skolenhet har tillräckliga resurser för att leva upp till bestämmelserna om den fortsatta utbildningen för nyanlända elever för att vid behov kunna omfördela resurserna mellan skolenheterna. Huvudmannen bör också ha en långsiktig planering för den fortsatta utbildningen för nyanlända elever, samt skapa rutiner för att följa upp att detta arbete fungerar på skolenheterna och i förekommande fall vidta nödvändiga åtgärder.

Skolverkets allmänna råd om Arbete med studie- och yrkesvägledning. (s. 11 och 32), (SKOLFS 2013:180)

I Skolverkets allmänna råd om arbete med studie- och yrkesvägledning framhålls att vägledning i vid bemärkelse är all den verksamhet som bidrar till att ge elever kunskaper och färdigheter som underlag för att fatta beslut om framtida studie- och yrkesval (t.ex. praktiska arbetslivserfarenheter, undervisning som rör arbetslivet, studiebesök, utbildningsinformation). Vidare framhålls att nyanlända elever behöver få information om utbildningssystemet, sina möjligheter till studier och arbetsmarknadens kompetenskrav.

Bilaga 3: Mall för huvudmannens redovisning till Skolinspektionen

Utvecklingsområde 1: Huvudmannen behöver styra arbetet med att motverka studieval som grundar sig på kön samt social och kulturell bakgrund
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:
Beskriv de effekter som förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
Utvecklingsområde 2: Rektor behöver ha en strategi för arbetet med att motverka studieval som grundar sig på kön samt social och kulturell bakgrund.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:
Beskriv de effekter som förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: